

UCHWAŁA NR X/93/25
RADY GMINY GŁÓWCZYCE
z dnia 27 lutego 2025 r.

apel o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Wystąpić z Apelem do Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich podmiotów zainteresowanych tworzeniem dobrego prawa, o podjęcie prac legislacyjnych w celu zmiany ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie dotyczącym dokonywania zmian granic jednostek samorządu terytorialnego.

§ 2. Treść apelu, o którym mowa w §1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Głowczyce.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Michał Matkowski

Apel

o podjęcie prac legislacyjnych w zakresie zmiany przepisów ustawy o samorządzie gminnym dotyczących zmian granic jednostek samorządu terytorialnego

Rada Gminy Główczyce, wsłuchując się w głosy samorządowców, wzywa wszystkie osoby oraz instytucje zaangażowane w proces stanowienia prawa, a także podmioty, których celem jest poprawa jakości sprawowania władzy publicznej oraz rozwój samorządności, do podjęcia lub wsparcia działań zmierzających do nowelizacji ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w zakresie dotyczącym procedury zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego.

Obecne przepisy prawa nie zapewniają wystarczającej ochrony interesów wspólnot samorządowych oraz nie respektują w dostatecznym stopniu głosu obywateli, co jest sprzeczne z zasadami demokracji i samorządności lokalnej. Niedookreślone i ogólnikowe regulacje w zakresie zmian granic gmin sprawiają, że kluczowe argumenty merytoryczne oraz opinie mieszkańców są często pomijane, a decyzje podejmowane są w sposób uznaniowy, co prowadzi do destabilizacji samorządów i podważa wysiłki lokalnych społeczności.

Wskutek obecnie obowiązujących przepisów, gminy nie mają zapewnionej stabilności terytorialnej, co prowadzi do niepewności oraz utrudnia długofalowe planowanie i rozwój. Ciągłe zagrożenie zmianami granic administracyjnych hamuje inwestycje oraz osłabia zaufanie obywateli do instytucji samorządowych. Brak poczucia bezpieczeństwa podważa podstawy samorządności, uniemożliwiając skuteczną realizację polityki rozwojowej.

W związku z powyższym, wzywamy do pilnego podjęcia działań legislacyjnych mających na celu:

- 1) ograniczenie częstotliwości inicjowania postępowań o zmianę granic administracyjnych w trybie wnioskowym – nie częściej niż raz na 5 lat;
- 2) wzmocnienie roli konsultacji społecznych w procedurze dokonywania zmian granic gmin, tak aby głos mieszkańców miał wiążący charakter;
- 3) ustalenie szczegółowych wymogów formalnych dla wniosków o zmianę granic gmin, uwzględniających ich konsekwencje ekonomiczne, społeczne i infrastrukturalne;
- 4) przyznanie statusu strony w postępowaniu legislacyjnym gminie, której zmiana terytorialna dotyczy, zapewniając jej możliwość aktywnego uczestnictwa w procesie decyzyjnym;
- 5) określenie zasad i trybu przekazywania mienia komunalnego w związku ze zmianą granic gmin, w celu uniknięcia konfliktów w zakresie własności i odpowiedzialności za majątek publiczny;
- 6) wprowadzenie jasnych zasad rozliczeń finansowych między gminami w przypadku zmiany granic, w szczególności w zakresie utraconych źródeł dochodu;
- 7) zapewnienie gminom ochrony sądowej w sprawach dotyczących legalności i prawidłowości przeprowadzanych zmian granic, co pozwoli na skuteczne dochodzenie swoich praw.

Zwracamy się z apelem o niezwłoczne podjęcie prac legislacyjnych, które zapewnią stabilność terytorialną jednostek samorządu terytorialnego, wzmocnią demokrację lokalną oraz zagwarantują lepsze warunki dla długofalowego rozwoju gmin.